

Lietuvių Balsas

Metai III.

Petrapilis, 1917 m. vasario 5 d.

N° II (140).Metams 8 r., pusmečiui 4 r.
20 k., 3 mėnesiams 2 r. 20
kap., 1 mėnesiui 70 k.UŽSIENIUOSE:
metams 11 r.; 9 mėnesiams
8 r. 40 k.; 6 mėnesiams
(pusmečiui) 5 r. 75 k.; 3
mėnesiams 2 r. 90 k.; 1
mėnesiui 1 rub.SKELBIMAI:
Petito eilė (4 skiltys) prieš
tekstą 90 k., po teksto 40 k.

Ieškau Petrapilyje ir jo priemiesčiuose dviejų kambarių, kur galima būtų ir virtuve naudotis, arba atskiros buto.

Pranešti A. DUNDZILAI

ПЕТРОГРАДЪ, Саперный пер. 9, кв. 9.

Noriu gauti vaikų prieglaudoje vedėjos arba šeimininkės vietą.

Turiu rekomendacijų, sutinku ir išvažiuoti.

Su paklausimais kreiptis į A. DUNDZILAI.

ПЕТРОГРАДЪ, Саперный пер. 9, кв. 9.

Petrapilis, vasario 5 d.

Ko mums reikia.

Kiekvienas matome, kad mūsų tauta yra be galo svarbaus dabartinio momento liudytojas. Daugelis mūsų manome, kad dabarties dienos yra įžanga į naują tautos gyvenimą, kuris bus mūsų istorijoje įrašytas aukso raidėmis. Kiekvienas kažką jaučiame ir nekantraudami laukiame rytojaus, kuris, rodos, atneš mums kažką naują, ypatingą. Laukiame, svajojame ir kartu edamės, pasidalinę į sroves. Kovojuame už savo atskirus tikslus tikslėlius, kuriuos statome augščiau už visos tautos reikalus. Tarp savęs kovoti mes pajėgiame, bet nenorime suprasti, kad tauta, susidėjusi iš įvairių srovių, eina ne kurios nors vienos srovės principai, o savotišką keliu, keliu visų tikslų konsolidacijos. Mes to nenorime suprasti.

Srovės bei organizacijos, apsiginklavusios neapykanta, nesąmonių eilėmis, tariasi dirbančios tautos darbą, bet tas darbas beveik stovi vietoje ir jo negalima pavartyti, kaip to ramba arklio. Taip yra todėl, kad pas mus nėra sutarties*) nėra tokio organo, kuriuo pasitiktų visa tauta. Mūsų tauta, tai tauta be „galvos“. Šaukiama, kad ne vienas žmogus, ne viena srovė, ne viena organizacija negalinti ir neturinti teisės prabilti tautos vardu. Maža to, negali net prabilti tautos vardu ir mūsų Valstybės Dūmos atstovai. Argi šis apsirėikimas yra normalus? Prie kokios ateities toksai stovis gali privesti? Gyvenimas eina anarchingai diena dienon ir nieko jis ypatinga atečiai nesiūlo. Kiek buvo pasiūlyta mūsų laikraščių skiltyse gražių sumanymų, svarbių klausimų,**) kurie tokiais tik ir pasilikę? Kiek buvo paraginimų vykdyti tuos klausimus gyvenime? Kaip niekai, taip niekai. Vežimukas stovi vietoje ir pajudinti jo nepajėgiame.

Bet ir tikrai, kas tais sumanymais rūpintis, kas juos vykdyti gyvenime? Juk mes neturime įgaliojimų, kurie rūpintų visos tautos reikalus. Atskiriems asmenims tas darbas nepakeliamas. Tauta turi rūpintis savais reikalais per savo įgaliojimus. Reikia tautai „galvos“, kuri jau tvarkytų gyvenimą ir vestų tikrais keliais į laisvą tėvynę. Reikia galvos — organizacijos, kuri, šalies ir tautos pasitikima, taisytų plėną atečiai ir vykdytų tą plėną gyvenime.

venime. Reikia, kad toji organizacija darbuotųsi, plačia šio žodžio prasme, visose tautinio gyvenimo šakose ir, reikalui atsitikus, skelbtų pasauliui mūsų tautos reikalus ir jai atstovautų. Kad būtų tokia organizacija, ir mūsų V. Dūmos atstovai geriau susipažintų su šalies reikalais, jaustųsi stipriau ir geriau mokėtų tuos reikalus ginti.

Bet vykusiai darbas neitų dar ir tada, jeigu ta organizacija negalėtų atsiduoti darbams tautos.

Ir geriausios tautos pajėgos, ir geriausios organizacijos negalės atsiduoti tėvynės darbams, jeigu nebus laisvų. Pasirūpinti jomis turi tauta. O kame jų gausi? Be kito ko, tam tikslui ir turi tarnauti tautos mezliava. Juk visi pripažinome raikalingu patiems apsidėti mokesniu tautos reikalams. Reikia to neužmiršti mums ir reikia tikėtis, kad to neužmirš ir amerikiečiai.

Ar šiaip ar taip, mums reikia bendros organizacijos. Tada tautos vadovai galės surišti, sutvarkyti darbus ir jų mus draugijų, kurios dabar eina atskirais keliais; tada susisteminti mūsų draugijų darbai galės jau būti pasitiki, nes ir jie bus dirbami, „tautos galvos“ tvarkomi.

Taigi mums reikia plačiai šis klausimas iškelti. Ypačiai svarbu, kad atsilieptų tie visuomenės veikėjai, kurie jau yra patyrę, kurie geriaus gali numanyti, kokių vaistų mums reikia, kad prašalintų rambumą ir apsnūdimą. Juk taip ilgaius gyventi nebegalima. Reikia mums tvarkos, reikia atsidėjusių darbininkų, materialiai aprūpintų, reikia mums galvos, kuri sistemintų darbą ir mintis šalies ir vestų mūsų tautą tikrais keliais į laisvą Lietuvą.

Agr. P. Variakojis.

Lietuvių-Latvių liaudies daina Petrapilyje.

Manau, kad kiekvienas žino, jog iš visų Lietuvą siaučiančiųjų tautų latviai visų muzikalingiausi. Latviuose nemažiau yra artistų — liaudies kompozitorių — negu Lietuvoje, nes taip pat artojas, ardamas lauką, niūniuoja-komponuoja, kaip ir Lietuvoje, nes ir gamta mažai kuo tesiskiria. Pažvelgęs į abi minėtieji tauti ir suliginęs jų dvielę dabartinį gyvenimą, niekas negali pasakyti, kad lietuviai gimę artistai, turi poezijos, dainų, mėgia ją, gerbia ir nors kada stengiasi palaikyti, platinėti ir pasirodyti kitiems nors tuo, ką turi pagaminę. Pažvelgus į latvius, kitaip atrodo; jie ką turi, tą stengiasi sunaudoti, praplatinti ir tobulinti pasirodydami viešai. Kas iš svetimačių, Petrapilyje gyvenančių, nesigėri latvių muzika? Reikia sakyti tiesa, jie kultūringesni už mus, bet gamtos dovanotu artizmu vargu bebus augštesni. Niekur negali taip aiškiai artizmas atsimušti, kaip liaudies dainose, kad atsidėję į jas pažūrėsime.

Nuo keliolikos metų yra tam tikra draugija, kuri rūpinasi vien tik latvių liaudies dainomis ir išleido jau tam dalykui kelis veikalus grynios nenuvystos medžiagos, kuri, ištikro yra medžiaga, nes yra kuosmulkiausių ir rūpestingiausių žinovų pastebėjimų, apie kuriuos ne sapnuoti nesupanuotumei. Lietuviai kuolaik nieko panašu neturi ir greit vargu besusilauks, nes trūksta specialistų ir šaltai į tai žiūri inteligentijs ir moksleiviai. Retai kur sutiksi

latvių moksleivį, kurs nemokėtų gero ko pluošto liaudies dainų ar chore nebūtų dalyvavęs, o mūsų atžagariai.

Šitas mūsų atšalimas aiškus pasidarė paskutiniu metu, kai mokė chorus Kačanauskis ir Adomavičius. Tie chorai susidėjo vien tik iš darbininkų neinteligentų, kurie ilgėdamiesi savo šalelės stoja į chorą karštai norėdami rasti dainoje paguodos ir ramybės, kuria šimtais metų prabočių siela visokiame aplinkybėse tvėrė.

Turime sau įsidėti, kad nepalaikoma inteligentijos ir moksleivių liaudies daina šiuose laikuose nyksta, o jų vieta ima svetima viešnia. Delko nebrangiama ta dailės šaka, kurioje viskas atsimuša, lygu veidrodyje, tautos siela, sunkios ir linksmos valandos jos gyvenimo, baudžiavos kankinimas ir visa kita — sunku rasti tam paaiškinimo, nebent tik apsilaidimo ir pro pirštus žiūrėjimo.

Dabartiniu laiku latviai turi du didoku nuolatinį chorą, kuriems vadovauja įsitarnavęs Petrapilio konservatorijos profesorius S. Vitolis ir auklėtinis šios konservatorijos — Reiteris. „Petrapilio Latvių dainos draugijos“ choras, vedamas prof. Vitolio atlieka repeticijas kas ketvirtadienis ir tais nuolatiniais savybės koncertus arčiaus susipažinti su liaudies daina ir, turį pridurti, choras susideda vien tik iš draugijos narių, bet vis tik chore yra apie 80 žmonių. „Latvių Labdarių draugijos“ choras daug didesnis. Jį veda Reiteris. Repeticijos atliekamos du kartus savaitėje ir choristų dauguma dalyvauja abiejuose choruose.

Kaip matome, jų du chorų, milžiniški, nuolatiniai ir bemaž kuone per pusę susideda iš inteligentų, o mes gi neįstengiamė nors keliolikos žmonių nuolatinio choro palaikyti — vargu latvių bus dvigubai Petrapilyje? Kalbėdamas vienas jaunas latvis šitai ką pasakė: „Kad aš nepadėčiau palaikyti ir platinti liaudies dainų, būčiau niekšas ir tėvynės skaudėjas“. Šitie keli žodžiai gali tarnauti mums pavyzdžiu. Jia supranta, kad sugrįžę tėvynėn neturės tokių Vitolių arba nors Reiterių ir stengiasi tą progą visomis jėgomis sunaudoti, kad grįžtų tėvynėn ramia ir gryna sąžine. Pažvelgus nors į jų taisomus koncertus, kaip jų sąžiningai rengiamasi, kad kuonaturalingiausiai liaudies daina būtų parodyta. Jie dailę stato į pirmą vietą. Štai buvusiam 1907-16 m. Kalašnikovo biržos salėje „Petrapilio Latvių dainos draugijos“ koncerte matome vadovaujant seniūka prof. Vitoli, bendradarbiais prof. Nalbandianu (smuikis), prof. Lemba (fortepijonas) ir keliis solistus. Po to koncerto pasidarė nemalonu ir sarmata, rodos, kad jie su paniekinimu iš augšto į mus žiūri, kad mes taip toli nuo jų atsilikome ir nesugebame susitvarkyti. Kad kaltę mestumėme repertuarui, būtų neteisinga, nes chorams yra jau pagaminta didokas skaičius dalykų įvairių kompozitorių, k. antai C. Sasnausko, Ciurlionies, Naujelio, Eremino (vertimai), Vydūno, Tallat-Kelpšos, Šimkaus, Gudavičiaus, M. Petrausko ir kitų.

Paskiaus pažymėtina tvarka, t. y. svečių elgimasis. Nėra pas juos plojant rankas šauksmų ir kojų mušimo, lygu girioje arba jaujoje linus minant; latviai moka artistams išreikšti savo patenkumą ir išreikalaut „bis“ vien tik delnus plodami. Mums gi dar toli ligi to.

Minėtojo koncerto programoje tebuvo vien tik liaudies muzikos apdirbimai, kuriems atlikti nesigailėjo savo artizmo.

Mūsų draugijoms, Petrapilyje esančioms, kaip matyti, svarbiausia medžiaga ginė pusė, o ne dailė. Kur kapitalizmas įsigalėjęs, ten dailė negali plėtotis nei tobulintis. Pavyzdžiui mums gali būti Amerika ar Anglija. Jiedvi muzika ir dailė labai atsilikusios nuo kitų Europos tautų. Vokiečių, Italų arba paskutiniaisiais laikais — Rusijos. Dailė tobulinti yra apsiėmusi „Muzikos Dramos Kuopa“, bet dar tikros dailės dirvoje nieko nėra padariusi.

Mano išmanymu, dabar ir yra geriausias metas spiestis krūvon, kada visi išsilgę yra savo kaimų, kur be pertrūkio skambėdavo dainos po sunkaus darbo grįžtančių iš lauko darbininkų, piemenukų arba arkliaugonių, kur visa gamta žadindavo iš miego ir penėdavo išdžiuvusią tarp akmeninių mokyklos sienų moksleivio sielą. Dainoje kiekvienas ras tai, ką sodžius tėvynėje turi ir daina primins Lietuvos gražybės ir sukels dar didesnę tėvynės meilę. Vienas tik kelias apsilaidimui naikinti — reikalauti visus chorų ir dėtis kiekvienam prie jų ne žodžiu, bet darbu.

Juozas Žylevičius.

Iš Č. Sasnausko Draugijos. I-asis koncertas.

kaip buvusis „Č. S-kio Burelis“, taip lygiai ir dabartinis Č. S-kio Draugijos Komitetas daug padėjo darbo, kad pirmasis didysis Sasnausko koncertas pastatytų garbingą mūsų vėlionį reikiamoje šviesoje. Dabar jau yra visa viltis, kad tas koncertas pasieks minėtąjį tikslą ir pelnys lietuviams pagarbos svetimačių tarpe. Pavyko sukomplituoti didžiulisi išlavintų giesmininkų choras (apie 50 žmonių ir jau pirmoji repeticija davė daug žadančių rezultatų. Choro užuomazga liko, kaip ir buvo laukta nuolatiniai šv. Kotrynos bažnyčios giesmininkai, dar paties a. a. Sasnausko batuta išmilkinti. Gerą paspirtį suteikė Marijos choro dirigentas prof. N. M. Safonovas — iš savo mikiųjų chorisčių bei choristų davė keliolika žmonių. Labai jam dėkui dar ir už tai, kad nurodė, iš kur gauti giedotojų. Kaip gaila, kad tų giedotojų tarpe vos nevos galima surasti lietuviško elemento...—Choro dirigentu — ir repeticijų, ir paties koncerto laikų yra gerbiamas profesorius I. Vitolis. — Vargonų partija išpildyti apsiėmė garsusis F. Gribenas, kurį specialistai laiko didžiausiu visoje Rusijoje vargonų dailininku-improvizatorium. (Prof. HandsehinaS, suvaržytais savais Bach'o koncertais, nebegalėjo prie mūsų prisidėti). Koncerto programa sudarys rinkiniai a. a. Č. Sasnausko bažnyčios muzikos veikalai:

I) Requiem, Adspirationis S. Ignatie ad ss. Redemptorem, Salve Regina (šviesioji) — choras su vargonais, ir II) grynai vargoninės kompozicijos — jūgos ir k. Tarp to bus paskaitytas referatas apie Sasnausko studijas bažnytinės muzikos srityje.

Koncertas bus Mažojoje Konservatorijos Salėje (Teatral. pl. 3) Vasario 12 d., lygiai 2 val. dienos. Kas pasivėlins, negalės įeiti salėn, turės laukti antrakto. Atsižvelgdami į tai, kad šitas koncertas daromas galimą mūsų vėlioniu paminėti, prašytume savo tautiečių koncertan atvikti apsitaisius tamsiu spalvos drabužiais. Primename taip pat, kad bažnytinuose ir ypač šitokiuose koncertuose neleistini yra delnų plojimai, bisai ir tt.

*) Žiūr. Ruginio straip. „Reikia daugiau sutarties“ „L. B.“ № 3. Agr. Var.

**) Žiūr. L. N. straip. „Nebūkime rambūs“ „L. B.“ № 2. Agr. P. V.

Norėdamas tai mūsų muzikos šventei gauti moralinį pritarimą visos tautiečių kolonijos, Komitetas visoms liet. draugijų valdyboms ir visoms mūsų laikraščių redakcijoms skyriumi išsiuntinėjo tam tikrus pranešimus, drauge su S-kio Dr.-jos įstatais.

Bilietai koncertui jau galima gauti šiose įstaigose:

- 1) S-kio Dr. Komitete — B. O. 1 lin., 52 (tel. 473—02);
- 2) Liet. Centro Komit., registrac. biure — Басковъ пер., 29 (t. 282—12);
- 3) Petrap. Liet. Dr. nuk. d. k. š. — Лермонт. пр. 50 (t. 273—27);
- 4) „Liet. Bal.“ Redakc. — Саперный пер., 9—9 (t. 286—46);
- 5) Novickio krautuvėje — Пассажъ, 48 (t. 31—06);
- 6) Johanseno gaidų krautuvėje — Невский, 60 (t. 427—25).

Jeigu kiek teks neparduotų bilietai, jų bus galima gauti koncerto dienoje einant į salę.

Komiteto vardu
prof. B. Česnys.

P. S. — „Lietuviškos Muzikos“ antroji laida (I—XI №№) galima gauti 1) Katalikų Knygine (Nevski 34, but. 13; tel. 144—53); 2) Liet. Dr. Centro Kom. Kultūros ir Švietimo Sekcijoje (Baskov, 29, but. 18; tel. 186—96). Kainos: №№ I (Kur b. Šešupė — mišr. bals.) ir II (Himnas „Jau slavai“ — solo su fortep.) po 50 k.; III (t. p. himnas mišr. bals. su orkestra) 130 k.; IV (t. p. himnas vyrų ch. su fortep.) — 50 k.; V (Užmigo ž. — solo su fortep.), VI (ta pati mišr. b.), VII (Skubek prie kryž.) ir VIII (siuntė mane) — po 75 k.; IX (karvelėli) — 50 k.; X (Tu m. motinėle) — 1 r. 20 k.; XI (Lėk. sakalėli) — 75 k. XII N-is (Kantata), dar pirmos laidos, moka 3 r. 50 k., bet jo veik nebėra.

B. Č.

Del Lietuvių Centro Komiteto d. k. n. š. Juridinio Skyriaus vedėjo p. Tumėno pranešimo.

(Žiūr. „L. B.“ № 6).

Maskvos lietuvių komiteto juridinis skyrius gavo rašto kopiją. Ją išvertė čia skelbiame.

„Gražindamas šį paklausimą apie sunaikintus jėvus, Kauno-Raseinių Komitetas praneša Aleksandravo valsčiaus valdybai, kad atlyginimui gauti už sunaikintus jėvus reikia pristatyti šie dokumentai: 1) patsai pasėlių sunaikinimo aktas, 2) liudininkų, prisiekdintų ir iš-

klaustų pas Žemiečių Viršininkus, Miestų Teisėjus, Apygardos Teismo apskrities Narius ir kitus valdininkus, kurie turi teisę nagrinėti bylas, klausdami prisiekdintų liudininkų, tu klausimų parodymais, klausimų, kurie išdėstyti pridėtame čia blanke, 3) dokumentas, iš kurio matyti žemės nuosavybės teisė, kurioje pasėliai sunaikinti, taip pat ir planas, jei jis yra, 4) ukio planas, jei juo buvo daromas pasėlių mainymas, 5) pasirašymas, kad toji žemė, kurioje buvo sunaikinti pasėliai, nebuvo išnuomota ir 6) pasirašymas, kad už pasėlius ir žoles, sunaikintus del karo aplinkybių, dar neatlyginta. Prie to, Komitetas priduria, kad pasirašymų turi būti notaro ar kito kurio valdininko paliudyti“.

Sausio 14 d. 1917 m. № 10.
(Parašai).

Iš to pranešimo matyti, kad Komitetai veikia.

Blanke surašyti šie klausimai liudininkams:

- 1) Ar buvo liudininkas naikinant, ar tik paskiaus matė sunaikintus pasėlius,
- 2) Kas, kuomet ir kokių būdu naikino pasėlius,
- 3) Koki jėvai ir kokiame plote buvo sunaikinti, kiek buvo pasėta ir kiek sunaikinta ir kokių jėvų (reikia pažymėti kiek dešimtinių),
- 4) Kitos aplinkybės, kurias liudininkas žino apie prašytojo jėvų sunaikinimą.

P. Leonas.

Ukrainiečių likimas.

Lapkričio 5 d. 1916 metų, aktas, duotas lenkams, sukėlė daug Galicijos ukrainiečių protestų. Rodosi, kam tai reikėtų protestuoti, — reiktų tik džiaugties, kad kaimynai gavo daugiau laisvės. Bet dalykas tame, kad žmonės, kurie redagavo ir statė lapkričio 5 d. aktą, nežinojo ar gal nenorėjo žinoti, kad Galicijoje yra tauta, kuri nesivadina lenkais ir lenkiškai nekalba, nors ir gyvena greta su lenkais, t. y. ukrainiečių (rusinų) tauta. Pastaraisiais metais ukrainiečiai savo žemėje per didelius vargus iškovojo iš lenkų daug kultūros ir politikos pozicijų. Jie buvo bepradėdą laisviau kvėpuoti ir tikėjosi susilauksią netolimoj ateity geresnių savo gyvenimo dienų. Ir štai, kaip perkuno trenktą, duota lenkams autonomija ukrainiečių žemėje!.. Tokiu būdu lenkams duota viešpatauti ukrainiečiams, kurie ir seniau buvo lenkų slėgiami,

Ukrainiečiai jau ne kartą išrodinėjo, kad turi pilną teisę savarankiškai gyventi ir darbuotis savo tautos teritorijoje, bet kadangi jų kultūros pajėgos yra dar silpnos, lenkų ir kitų nukamuotos, tai jie maža kam žinomi, ne-lyginant kaip ir lietuviai, kuriuos taip pat daugelis dabartinių valstybių politikos vedėjų vadina lenkais. Ukrainiečių protestas prieš pasikesinimą sumindžioti jų tautos teises svarbus yra tuo atžvilgiu, kad jis mums, lietuviams, aiškiai parodo, jog ir su mumis gali panašiai atsitikti. Juk ir mes gyvename kaimynais su lenkais, kurie dabar norėtų ir lietuvių prie savęs pritraukti, kad tokiu būdu susidarytų „nuo jūrų lig jūrų“ didžioji Lenkų valstybė. Ir svetimtaučių laikraščiuose galima aptikti reikalavimų, kad Lietuva, kaip Lenkijos dalis, turinti būti Lenkijos. Mūsų likimas labai panašus į Galicijos ukrainiečių likimą. Štai delko reikia mums nesnausti, stovint mūsų tautos sargyboje, ir neužsiimti tuščiais partijų ginčais, kurie tik skaldo ir silpnina mūsų tautos pajėgas.

Kas kaltas, kad „lietuviai kepė vėžius per etnografinį liaudies dainų koncertą, buvusi Maskvoje gruodžio 12 dieną“.

P-s Maskvietis tame nemaloniame atsišaukime kaltina p. J. Baltrušaitį. Iš tikro gi tai ne jo kaltė. Kadangi chorą ir chorvedžius šiaip taip palai-ko Maskvos Komitetas, tad p. Baltrušaitis gautąjį pakvietimą tuoj atsiuntė Komitetan. Tuomet veikė tik Martinonies charas. Taigi aš pasiprašiau p. Martinonį ir su juo sutarėva, kad jis su savo organizuotu chorą dalyvaus. Tik po koncerto aš sužinojau, kad lietuvių chorą nedalyvavęs. Man paklausus Martinonį, kodėl taip atsitiko, jisai, pasiteisino savo liga, bet kodėl jis prieš koncertą neperspėjo, į tai jis nieko negalėjo atsakyti.

P. Leonas.

Tėvynę atsiminus.

Liudnos buvo tos valandos, kada sakiau sudieutėveliams, broliams ir seselėms, kada visiems reikėjo skirties. Važiuojant per Lietuvos laukus taip dvasiai buvo liudna, tartum kalnai, pa-

*) Žiūr. „Liet. Balso“ № 5, 1917 m.

kalnės, laukai ir pievos ir visa gamta taip ir gieda sutartiniai atsidievojimą.

Kam apleidai Tėvynę ir skubinies svetur. Gal tenai užmirši Mane ir darbuosies kitiems.

Greitai pranyko iš mano akių, kas buvo man malonu, ir nepamačiau, kaip pasijutau tarp augstų Kaukazo kalnų kareivių kazarmėse.

Cia ne Tėvynė. Čia vargina mane Jos atsiminimas. Ir dažnai šokdavau iš miego ir jausdavau skausmą, tartum kardo perdurtas.

Greitai bėga laikas. Gal vėl greitai išvysiu Tave, brangioji Lietuva, jau laisvą, skaisčią, atgimusią, ir vėl galėsiu Tau darbuotis.

Kareivis Vaisutis.

Mėnuo šviečia.

Mėnuo šviečia. Ukanota.. Akys mato žemės plotą: Buvo sodžius lig pat tilto, O dabar... kapai supilta!

Mėnuo šviečia. Kryžius naujas, Ant vejų matyti kraujas: Kankinys čia palaidotas, Gal nė vieno, neraudotas!..

Mėnuo šviečia. Lyg stovyla Sujudo ramybės tyloj; Artyn žengia; — tai mergelė Atneša gėlių ryšeli.

Mėnuo šviečia. Lyg kas rauda. Ar kam širdį taip suskaudo? — Kas mylėjo — jausti gali... Reik jai skaudų nešt kryželį

Mėnuo šviečia. Ukanota. Veja drėgna ašarota... — Bernožėli! kelkis, kelkis, Pas mergelę, joti rengkis!..

A. Vaičiūnas.

Feljetonėlis.

Čiuožykla.

Šaltiai smarkus, vėjas šiaurus. Visos miesto gatvės tarytum išmirę.

Ir liudna, ir neramu eiti tuščiomis miesto gatvėmis...

Bet štai — didi žmonių minia, susispietusi prie užšalusio tvenkinio skvere.

Ką ji ten daro? Nejaugi ta minia taip drąsi, kad nė šalčio nebebijo? Ar senai, vėjeliniu papūtus, ji slėpės namuose?..

Skubiu ir aš į tą būrį. O-gi tai čiuožyklos esama!..

Lino darbų pašaka.

Yra pasakų, kurios virsta nuobodžio pasakomis ne delto, kad apsuokomis sakoma, bet kad perilgos. Yra ir darbų, tikrų nuobodžio darbų, del jų ilgumo. Ant tų darbų lietuviai prasimanė ir tolygių pasakų ar talalaikų. Štai viena.

Ir pasėjau žalią liną, žalią liną, [ram...]

Ir išdygo žalias linas, žalias linas, [ram...]

Kol „žalias linas“ pavirs gražių gražiausiais naguotų lietuvių rinktais raštais, tos giesmės pakaks tau visai valandai, kaip tu darbų kad pakanka — ištisai pusei metų.

Bukite kantrūs — aš jums paseksiu tą lino darbų pašaką.

Bepiga su jėvais: išsikulei grūdų ir malkis duonos. Kai linų prisirovei, plikas rankas susipjaustydami, kai žalius, kaip mėšlas, namo parsivežei ir gėlvenas gelžinėmis šukomis nušukavai — tai tik pradėjai lino darbą — nuobodį.

Vežies juos atgal laukan; prisikasi markų, kur potvinyje nesti užpalo: užlies marką kitas vanduo, ir visas pluoštas išpakuluos; pamerkes, apkloji lapuotais žabais, kad saulės kaitros nematyty; prislėgi akmenimis, kad neužplūstų. Supuvo spalys, velki; prailginsi mirkyti, vėl visas pluoštas išpakuluos. Trečią kartą kraunies i vežėčias; dabar

tą gyvą vandenį; vežies kur i pievą ar i rugieną, plonai kloji — teišsistovi. Nepirailgink laikyti: persistovės — išpakuluos. Išsistovėjo, spalys trupa, tai pake- li, sustatai gubelėmis, kad neprisiplakty prie žemės: paskui nebeatplėsi. Vežies atgal namo i jaują klotime ar i mašiną. Sustatės i ardus ir ardakilus, užbraukęs, braukais, džiovini, kaip pragare. Jei nesuplėškėjo su visu klotimu ar mašinos maniežu, mini linus mintu- vais ar mašinos velenais. Vėl vežies namo, brauki ant priebraukų brauktuvė- mis, šukuoji šeriniiais šepčiais, kedeni vynioji kuodelius, verpi verpstėmis, prisirišęs prie verpsto, ar rateliais; suki siūlus, lenki juos lenktuvais ar krijeliais, veži kamuolius; ataudams trini šėivas trintuvais, metmenims (apmatams) me- ti mestuvais. Ir... telkis Lietuvos Lau- mes!

Jos geros. Laumė Pradė pamoko rie- stuvę gėini įsirišti, gijų posmais nytis su- verti, skietan įverti. Laumė Vidė pamoko patvaros kantriai vidų nuvidauti, visą keliolikos sienų audėklą išausti. Tiesia, baigiant austi, subėga Laumių Kirpėjų sau gatavo audėklo nusirėžty. Tėčiau jos retai kada belaimėja: kas mokėjo pradėti ir tesėjo išausti, tas sau ir nusirėžia.

Tai lietuvių klėtys ir pilnos gražių gražiausių storų rietimų, baltų balčiaus- siai gailioje rasoje išbaldytų. Bet jų patys pasakysite, ar gi be kokių „lau- nių“ galima turėti tiek kantros ir iš-

monės? Taip, didis Lietuvos Laumėms nuopelnas, kad jos įmasino mūsų mo- teris austi!

Jau mažas mergytes, piemenėles, Laumės pradeda i tą darbą masinti. Lietuvaite nuo mažens nestoja dyka: ar mokus knygas paskaityti, ar audžia juostas iš lininių gijų, iš vilnonių, o kai kada tai net iš šilkinių. Jos pačios juosmuo ir kojos pirštai, tai pirmapr- dės jos staklės ir mestuvai; nagai — skietis ir šaudydle; antis — visokiažie- džių siūlų sankrava.

Kiaurą dieną lietuvaitė knarpia, kle- stelėjusi kur nuovalyje; raštus renka: pyne pyna, gembėmis gembėja, dante- liais dantija, grėbliukais, pušėlėmis ar tulpėmis margina. Reikia užėti žalinga- sai galvijus, strikt, o visas audėklas bekabąs pajuostyje; užėjo, klast, ir vėl audžia.

Per vidurį padarysiu plačiai bal- tą taką. — Balsiai galvoja. — Įrašysiu gel- toną grėbliuką ir žalią pušelę... Čia grėbliukas, čia pušelė; čia grėbliukas, čia pušelė... O kad dar pridėjus po mėliną tulpę? Tik, kažin, ar derės. Ar nebūtų geriau jai pačiai vienai? Iš ša- lių po dvi gėmbi, po juodą ir... Palauk, kokių gi čia aš dar turiu gijų? O gal bus permarga? Dargi iš pakraščiu dante- liai. O kad išgembėjus ne išilgos vie- nodai? Gal kopetėlėmis tų pat žiedų? Čia geltonas spyris, čia žalias; čia gel- tonas, čia žalias... O dančiukai — mėlini.

Per dieną privargusi piemenėlė, ir miegan kritusi, tesapnuoja teberenkan- ti raštus, tebederinanti žiedus: čia gel- tona, čia žalia, čia mėlina, — ar derės?

Išgirsta kur naują raštą renkanti, i trečią kaimą bėga pasižiūrėti. Rado ką navatną, džiaugias pusę dienos, kaip dailininkas vikusių paveikslu. Ir namo parėjus viena tesvažoja: kaip čia toks pat raštas ir jai surinkus.

Paugtelėjus, ligi tik kojom pasiekia pamynų, sėdas i stakles.

Lyg visai perėti, lietuvi kas me- tai ateina rakas austi. Rudenį sudoroja turtus, prisiverpia tokių plonų toliukų, kad per žiedą jas pervertumei; nusida- ro gijų, — ir ima basom kojom barškinti dvidešimt keturias pakojas, lyg far- tapijoną groti; stuksi muštuvais, laido šaudyklę, plačiai kėtojas rankom. Visa audėja juda, ir kojom ir galva. Taip kas metai, visą dyką žiemos laiką.

Išopsta nugara nuo lingačiavimo, rankos nuo kemėravimo, kojos nuo pa- kojų rinkimo. Bet kas tai prieš džiaug- smą, kai matai, kaip sidabrinė, šimta- raštė serveta plaukia i tave; kaip tos brangenybės vis daugiau vyniojas ant veleno ties keliais.

Tai, kad užtiesiu skobnias stal- tiese ar apvilksiu pagalvius, — visos kaimynės sprogs pavydu!

Didis Lietuvos Laumėms nuopelnas, kad įmasino lietuvės raštus rinkti!

Vaižgantas.

Žinios.

PETRAPILYJE.

Tatijanų Komitete. Pereitais 1916 metais Tatijanų Komitetas, turėjęs 44.050.000 rub. pajamų; išleista gi 41.127.000 rub., 1917 metų pusmečiui samatoje paskirta 31.000.000, t. y. apie 5 milijonai kas mėnuo.

Vakaras neturtingiems moksleiviams šelpti. Mums praneša, kad ketvirtadienį vasario 9 d. šv. Kotrynos gimnazijos salėje lietuviai mokiniai taiso muzikos dramos vakarą. Bus vaidinama (pirmą kartą) kun. Tumo-Vaišganto drama „Namai-pragarai“. Paskui bus J. Žylevičiaus vedamo choro koncertas. Grynasis pelnas skiriamas neturtingiems mokiniams lietuviams. Pradžią 7^{1/2} val.

Arbatos krizis. Dar atsirado vienas krizis — arbatos. Pasirodė, kad Petrapiļys turės arbatos tik keturiems mėnesiams. Taip, „Karavano“ firma turi dar 50.000 sv. arbatos, kurios tepakaks pusei mėnesio; „Visockio ir K-o“ firmoj esą 1 mėnesiui, „Popovo“ ir „Perlovo“ firmose taip pat nedaug tėsą arbatos, nors Vladivostoke, Srietenske ir Blagovieščenske arbatos guli kupini sandėliai, tik iš ten negali jos išvežti. Teks tokiu būdu arbata gerti ne tik tai be cukraus, bet ir be „arbatos“, tai yra grynas baltas vandenėlis.

Del lenkų klausimo. Tam tikra lenkų valstybės sutvarkymo taryba žada, kai atsidarys Duma, paskaityti atstovams vyriausybės deklaraciją apie lenkų klausimą. Bet ši deklaracija bus pagaminta ne ankščiau, kaip vasario 20 d. Ši deklaracija dar bus duota pažiūrėti prieš skaitant lenkų komisijai, į kurią įeina Valst. Tarybos nariai Velepolskis ir Šebeko, ir Val. Dūmos nariai — Garusevičius ir Jaronskis

IVAIRIOS.

Žydų politechnikumas. Jekaterinoslave atidarė privatinį žydų politechnikumą, priimta daugiau kaip 200 studentų.

„Sieveropomošč“ draugija galutinai likviduojama. Jos skyriai, kurie šelpimu užsiėmė, atiduota Tatijanų Komitetui, ligoninės atiduota Raudonajam kryžiui, maitinimo punktai — vidaus reikalų ministerijos valdybai.

SVETUR.

Fabrių Sprogimas. Jorširo mieste (Anglijoje) sprogo šovinių fabrika. Nuo sprogimo aplinkiniai namai apgriuvo. Nukentėjusių žmonių skaičius nelabai didelis. Taip pat Prancūzijoje (Nevile prie Sonos) sprogo parako fabrika, kurioje žuvo keletas darbininkų.

Del kovos su nardomaisiais laivais. Vienas prancūzų parlamento atstovas įnešė tokį sumanymą. Paskirti, jo nuomone, reikėtų dovanų pusę milijono frankų tiems garlaiviams, — ar tai bus sąjungininkų ar neutralinių valstybių, kurie paskandins vokiečių nardomąjį laivą.

Popiežiaus veikimas. Netrukus, kaip praneša „Nacional Tidende“, popiežius kreipsis į neutralinių valstybių vyriausybės del karo pabaigimo.

Jungtiniai Valsčiai rengiasi kariauti. Jungtinių Valsčių vyriausybė visa karo taip, tarytum netrukus kariausianti. Visiems karo laivams isakyta sugrižti į Amerikos uostas. Dirbama jau karo žygių programa. Patys gyventojai taip esą įsitikrina, kad karas neišvengiamas. Nors dar sužeistų nėra, tačiau jau pradėta rinkti Amerikos Raudonajam Kryžiui aukos, kurios gausiai plaukia.

Anglijos finansai. Anglų ministeris Ilingvortas pasakė, kad anglų finansų resursai daug esą didesni, ne kaip priešininkų. Taip pat anglų finansų salti-

niai yra didesni už sąjungininkų, kuriems anglai išduoda avansu kasdien po 18 milijonų 750.000 frankų.

Švedija. Del anglų stokos nevaiškščioja Švedijoje greitieji traukiniai. Krautuves visoje šalyje uždaroja 4 val. vakaro. Teatruose vaidina du kartu per savaitę. Taip pat nutarta uždaryti daug bažnyčių.

Švedijos geležinkelio tarnautojai streikuoja reikalaudami padidinti jiems algas.

Kinų pozicija. Kinai taip pat prisiėdė prie protesto prieš Vokiečių paskelbtąją blokadą, tokiu būdu lyg užjaučia sąjungininkus... Bet tai dar nereikia, kad kinai būtų taip pikti ant vokiečių, nes eiti prieš vokiečius dar nereikia, kad tai yra sąjungininkams užuojautos ženklas. Matyt, jau ir nutolę nuo kultūros kinai suprato, ką reiškia gauti būsimajam taikos kongrese balsas. Sąjungininkų diplomatai vistiek šnairomis žiūri į kinų daromus žingsnius, nes jų įsimašymas galės taip supainioti sąjungininkų reikalus, kad nelengva bus išpajinoti. Kinai vargu galėtų dabar kiek aktyviau veikti kare del to, kad jų kariuomenė labai palaid. Kinų kareivių skaičius siekia dabar ligi 1.114.600 žmonių, kurie tečiau del menkos vidurinės organizacijos nėra didelė jėga. Ilgainiui gal ir jie sustiprės, nelyginant kaip jų kaimynai japonai. Tiesa, kinuose galima būtų greitu laiku be didelio vargo sumobilizuoti ir 10 milijonų kareivių, bet paskui paleisti jie — darbas ne toks lengvas, kaip mums europiečiams, kareivių gyvenimo nemėgiantiems, tai išrodo. Dailyskas tas, kad surinktieji kariuomenės kiniečiai, paprastai, taip greitai apsi-pranta su kareivių gyvenimo sąlygomis ir paskui nenori mesti šios profesijos, nereikalaujančios sunkaus fizinio darbo, mokamo sulyginti gerai. Reikia žinoti, kad kinų kareivis gauna apie 6 dolerius per mėnesį ir daugiau. Jeigu, sakysim, vyriausybė norėtų paleisti kareivius namo, tai, be abejo, daugelyje vietų jie pakeltų maištą prieš savo vyriausybę. Ten, mat, ne taip, kaip pas mus.

Kinams įsimašius į karą, taikos kongrese kiltų painiavos del ką kurių vokiečių kolonijų, ypač Kiao-Cao, kurią pagrėbė japonai. Paskui lengvai galėtų būti pakliudytas Korejos ir Mongolijos klausimas. Čia jau iškiltų aikštėn daug tokių nemalonių sąjungininkams dalykų, del kurių galėtų rasti naujų kivičių. Kinai tada be abejo pakeltų balsą prieš japonų lendimą į jų teritoriją, o japonai gi geruoju nenorėtų nusileisti.

Del to sąjungininkai, ypač japonai, atsidėję seka kiekvieną kinų politikos žingsnį, dabodami, kad kinai nenulistų ten, kur japonų reikalai galėtų nukentėti.

KARAS.

Rusų šone. Po smarkaus artilerijos šaudymo apie du vokiečių batalionų atakavo rusų kariuomenę stovinčią Drisvetos ežero pietų pusėje, ir įsiveržė į rusų apkasus, bet kontrataka vokiečiai buvo išvyti ir rusai vėl atsiėmė savo pozicijas. Semenkos ir Leščeniotos kaimų rajone (į pietus nuo Vyšnevo ežero) vokiečiai paleido nuodų dujų; kiek nuo to nukentėjo kareivių — nėra žinios. Vakare sausio 30 d., vokiečiai puolė rusų pozicijas. Kiselinio miestelio rajone, bet buvo atmušti. Į šiaurės vakarus N. Oleksinco rusų kariuomenė turėjo pasisėkimų. Už 25 varstų į pietų rytus nuo Zoločiovo Kabarovės kaimo rajone priešininkai tebeatakuoja rusų kariuomenę. Karpatuose vietomis eina didelė puga.

Rumunų šone. Dieną sausio 30 vokiečiai po smarkaus artilerijos šaudymo, didelėmis pajėgomis atakavo rusų pozicijas, esančias abypusiai Jakobeni-

Kimpolungo plento, ir po kiek laiko paėmė vieną augštumą (4 varstai į rytus nuo Jakobeni). Kitose vietose atakos buvo atmuštos. Šituose mūšiuose žuvo pasižymėjęs pulkininkas Kosinenka. Sausio 31 d. priešininkai po smarkaus artilerijos šaudymo, didelėmis pajėgomis vėl puolė šiame rajone rusus. Mušyje, kuris tęsėsi visą dieną, vokiečiai paėmė dvi augštumi už 4 varstų nuo Jakobeni ir rytų pusę. Rusų kariuomenė turėjo apie 1 varstą pasitraukti atgal ir sustoti už 5 varstų nuo Jakobeni. Kitose rumunų šono vietose paprastas šaudymasis ir žvalgų susirėmimai.

Kaukazo šone. Nieko ypatinga neatsitiko.

Ore. Į rytus nuo Kovelio rusų lakiotojai mėtė bombų į Povursko stotį ir į šios stoties sandėlius. Vokiečių aeroplanai numetė keletą bombų į Rodenpoiso stotį (į rytus nuo Rygos). Taip pat vokiečių lakiotojai mėtė bombas į šias vietas: Livengofą (netoli Fridrichštado) Vileiką, Siaticos kaimą (į šiaurę nuo Vygonių ežero), į Kiseliną, Radzivilų stotį ir į Brodų apylinkę. Rygos rajone, į vakarus nuo Dvinsko ir į pietus nuo Fridrichštado trys vokiečių aeroplanai buvo apšaudyti rusų ir priversti buvo lėkti atgal į savo stovyklas. Į rytus nuo Kovelio rusų lakiotojas Kostrickis šešis pavymui kartus mūšėsi su vokiečių lakiotojais ir išliko sveikas.

Belgų šone. Sausio 16 ir 17 dieną po smarkaus artilerijos šaudymo vokiečių pėstininkai atakavo belgų pozicijas netoli Chet-Cacos miesto, bet buvo atmušti. Taip pat vokiečiams nepasisekė Steestrato, Diksmiunde ir Perevizo rajonuose.

Prancūzų šone. Visu šonu tebeina artilerijos šaudymasis Pastebama daugiau aktyvumo Argonuose ir Viršutiniam Elzase. Dešiniuoju Maaso upės krantu ir Elzase vokiečių atakos buvo atmuštos. Kai kur prancūzams pasisekė paimti vokiečių tranšėjų.

Italų šone. Blogas oras kliudė italams daryti didesnius žygius. Naktį sausio 22 d. priešininkai, naudodamiesi miglomis, mėgino atakuoti įvairiose vietose italus, bet pasisėkimo neturėjo.

Mesopotamijoje. Anglai per dvi paskutini savaitė daug laimėjo: paėmė keletą priešininkų apkasų ir belaisvių. Britanų raitininkai paėmė priekin 40 varstų į vakarus nuo Kut-El-Amaro.

Amerikos Jungtinių Valsčių pajėgos.

Jei karas kiltų tarp Amerikos ir Vokios, tai įdomu žinoti, kokią pagalbą galėtų suteikti sąjungininkams Amerika. Kaip visi žino, Amerikos laivynas didelis, užima antrą ar trečią vietą. Rodos jis galėtų padėti naikinti vokiečių nardomuosius laivus. Tačiau prancūzų, o ypač anglų spauda, stengiasi išrodyti, kad Amerikos laivynas nedaug galėtų padėti, nes ir be jų, mat, anglai stiprūs. Lieka tokiu būdu Amerikos sausumos kariuomenė. Taikos metu ji tu apie 88 tūkstančius kareivių, nes karo prievolės ten nėra. Karo metu šaukiama milicija ir paskui savanoriai. Bet vis tik didelės kariuomenės ji negalėtų dabar surinkti, nes ten daugiau yra apsišvietusių žmonių, kurie padėti savo galvos už svetimus reikalus nepanorėtų. Pagaliaus, amerikiečių kariuomenė taikos metu neturi „obozy“ ir kitų nuolatinės kariuomenės pabūklų. Visa tai, kilus karui, tektų dirbti. Bet tada ji nustotų siuntinėjusi sąjungininkams karui reikalingų daiktų. Delto jau dabar užsienių spaudoje, ypač prancūzų, tydomis kalbama, kaip Amerika privaletų kariauti. Geriausia, girdi, būtų, kaip sako prancūzai, kad Amerika nesiskubintų pati ginkluotis, ir kad nemobilizuotų savo kariuomenės; jai, Amerikai, reiktų dabar padidinti savo fabrių darbas, kad tokiu būdu daugiau privežus sąjungininkams šovinių ir kitų reikalingų daiktų. Paskui

Korespondencijos.

KRYŽBARKAS (Kreiučurgas), Vitebsko gub.

Šitas miestelis yra mažne visai karo aukėje, nes didžiųjų armotų šoviniai jį jau siekia. Tos armotos labai prigažina žmones, bet, pavojui praėjus, vėl ramiai visi gyvena.

Kryžbarke nemaža yra tremtinių. Jie, drauge ir moters, dirba vyriausybės pasamdyti visokią darbą. Tarp tremtinių daug matyti ir lietuvių. Labai gaila, kad lietuviai atšalę, drovis kalbėti savo gimtąja kalba. Kalbėdami lietuviškai galėtų greičiau ir lengviau susirikiuoti savo žmonių. Kaikurie lietuviai, ypač lietuvaits, nelabai padoriai praleidžia nedirbamąjį laiką. O tą laiką galėtų paskirti laikraščių skaitymui, kurių galima gauti čia pat miestelyje lietuvių komitete.

Kareivis J. Žuromskis.

TIFLIZAS.

Kaip tai yra smagu, turint gerą dvasios mokytoją ir tikrą tautietį, kaip mes tifliziečiai kleboną kun. J. Steponavičių, kuris dažnai aplanko mus. Galima sakyti, kad nesame nuskausti dvasios reikaluose. Kun. Steponavičius pasižymi labai gražiais pamokslais. Taip ir trokšta dvasia išgirsti jo žodžių, kuriais traukia vienybėn. Ypač gilių išpučių padarė paskutinis pamokslas. Primindamas, ant kokio kelio mes dabar stovim, ir apie tėvynės ir mūsų kalbos meilę, taip sujūdino žmonėlius, kad niekados negalėtų išsižadėti savo tėvynės ir kalbos. O vis tik čia yra daugelis nutautusių. Kam, sako, man lietuviški pamokslai, kad aš girdžiu lenkiškus. Del to gal daugelis šėlina, nes mažas būrelis telieka. Mūsų ponai, matyti, gėdiasi klausyti lietuviškų pamokslų.

Mano nuomone, kas tiesa, negalima nutylėti. Tiesą girdamas neišpeiksi, o paskandamas neišgirsi.

Ten buvęs Vaišutis.

dar prancūzai norėtų, kad Amerika, vietoje mobilizavus savo kariuomenę, duotų Europai žmonių, kuriuos galima būtų prancūzų šone pastatyti į sąjungininkų kariuomenės eiles... Toliaus, prancūzų nuomone, Amerika galėtų sąjungininkus šelpti pinigais, kurie taip pat suteiktų didelę pagalbą. Vienu žodžiu, Amerika tegalėtų suteikti didelę antivokiečių koalicijai pagalbą, tada, jeigu labai nesimobilizuotų, jeigu atsisakytų nuo savarankiškos „kampanijos“, o duotų savo kontingentus sąjungininkų kariuomenei ir kad lengvesnėmis sąlygomis teiktų finansinę pagalbą.

Pranešimas.

I.

Pamaldos lietuviams reformatams.

Vasario 5 d. 2 val. reformatų bažnyčioje (Morskaja 6o).

Kun. P. Jokūbėnas.

Osipavičių lietuvių domei!

Šiuo sunkioju mūsų tautos ir mūsų krašto metu, kada daugybė Tautiečių išmesti iš savo gymtųjų lizdų, be pastogės, be duonos karnio, be apdaro, išvaryti į tolimas nežinomas šalis, mums lietuviams grėsia nutautimo ir daugybė kitokių pavojų. Tad reikalingas yra šiais sunkiais laikais mums vadovas, bet toksai vadovas, kuris mums parodytų tiesų šviesos kelią, kad mes, juo eidami, galėtumėm išbrikti iš gyvenimo vargų purvynų, nenuklystumėm ir neatsiliktumėm nuo savo draugų, nuo savo siekinių bei troškimų.

Toks vadovas, kuris be jokios puiybės ir rustybės į visus mūsų klausimus atsakys, o nesupratus atkartos tiek siekių, koį suprasime, kuris duos mums geriausių patarimų — yra laikraštis.

Bet mums tremtiniais nuolat turėti savo laikraštį yra sunku, kad nevisti tesigalime kartu daug pinigų užsimokėti. Tad norintiems ar išsirašyti laikraštį, ar pasiskaityti, ar ko nors sužinoti iš laikraščio, ar kokių patarimų gauti, prašau ateiti pas mane (Vietrennyj pereulok № 26, b. № 2), aš šiuo dalyku mielai noru patarnausiu veltui.

Su augsta pagarba Osipavičių „Lietuvių Balso“ įgaliotinis Kaz. Paura.

Belaisvio laiškėlis.

Prašau pranešti, kas žino, kame dabar gyvena mano tėvas Antanas Vaivadas ir sesuo Juzefa, kurie prieš karą gyveno Tauragėje (Jurburko gat.) Kauno gub. ir iš ten pasitraukė Rusijon.

Adresas: Antanas Vaivadas Kriegsgef. Lager Aryss, Ostpr. Abt. 4.

„Lituanijos“ Komitetas.

Friburgas,

gruodž. 23 d. 1916 m.

Redakcijos atsakai.

Kazim. Paurai. Pranešimą gavome. Idėjome. Laiškėlių del cenzuruotų veikalių vaidinti pasiuntėme Dramos Muzikos Kuopai. Mes praganėm Tamstos naująjį adresą, prašom atsiųsti.

P. Sakalėliui. T. korespond. apie liet. vakarą Smolenske lapkr. 26 d. nebedėsimė, kadangi ji labai suvėluota. Gavome ją šių 1917 m. sausio 29 d., vadinasi daugiau kaip po dviejų mėn.

J. Lukoševičiui. Ačiū už pasveikinimus ir linkėjimus.

Redaktorius L. Noreika.

Leidėjas Martynas Yčas.

Kastramos skyriui Lietuvių Dr-jos Komiteto nukentėjusiems del karo šelpti tuojaus reikalingi:

mokytojai (jos), kurpiai (jų kariuomenėn neima), mezgimo ir nėrimo mokytoja, rankų darbų mokytoja, valgyklai vedėja, dailidžių dirbtuvei vedėjas ir pinamųjų daiktų mokytojas.

Sąlygos geros.

Kreipties:

КОСТРОМА, Литовский Комитетъ.

110—3

Jurgis Greifenbergeris iš Kalvarijos, Suv. gub., ieškau Jono Riederio iš Kalesninkų kaimo, Simno vals., Suv. gub. Смоленскъ, Витебское шоссе № 132, Заводъ „Вилія.“

69—2

Katrina Karpaitytė

Kauno gub., Panevėžio aps., Uptės par., Vaišvilčių kaimo, ieškau sesers Veronikos, brolio Aleksandro ir pažįstamų. Петроградъ, 1-ая рота д. № 14, кв. 17. К. Карпайчъ.

D.

Бранислава ir Kazimieras Jasučiai iš Papilės, Šiaulių aps., ieškom giminių ir pažįstamų. Ростовъ на Дону, Б. Садовая 176.

Amerikos laikraščių prašome atsispausdinti.

86—2

Mykolas Budrevičius Traškių kaimo ir Antanas Bujanauskas Patašinės kaimo, abu Marijampolės aps., Suv. gub. ir Antanas Kasperaitis Kauno gub., Skirsnemunės par., Jakaikių sod., ieško giminių ir pažįstamų. Visų adr.: г. Пенза, Московская ул. № 6. Польск. Ком.

74—1

Jurgis Vėgis, Juozapas Lapienė ir Antanas Dovydonis, Simpeliškių kaimo, ieško draugų ir pažįstamų Kauno gub., Panevėžio aps., Biržų par., Kiliūčių kaimo. Москва, Марьяна Роша, за линией 2-ой проездъ № 22, кв. 2-а.

76—1

Kareivis Kazimieras Vaišnys, Suv. gub., Marijampolės aps., Antanavo valsč., Nendzinių kaimo prašau brolių ir giminių, gyvenančių Amerikoje atsiliepti. Д. Армия, 2-ой паркъ, 5-ый стрѣлк. артилер. дивиз.

Amerikos laikraščių prašau atsispausdinti.

75—1

Domicėlė ir Veronika Kriukaitės

ieško savo sesers Barboros Urbanavičienės, gyvenusios Rygoje; kas žino apie ją, nuolankiai prašoma pranešti: село Глушково, Курской губ., аптека Гердвилса, Криукайтѣм.

77—1

Kareiviai Antanas Marijauskas Vilks. ap., Paež. val., Steponių sodž., ir Antanas Gerdauskas Naum. ap., Jankų val., Paplinių sodž., ieško giminių ir pažįstamų. Д. армия 1-ый полкъ, 5 стр. арт. див.

78—1

Kar. Juozapas Gedminas Kauno g., Raseinių aps., Kelmės val., ieškau motinos, brolių: Antano, Liudviko, Martyno, sesers Magdalenos, giminių ir pažįstamų. Д. армия 5 Сиб. Этапн. бат. 1 рота. Amerikos laikraščių prašau atsispausdinti.

80—1

Stanislovas Krutinis iš Vieksnių Šiaulių apskr. ieško giminių ir pažįstamų. Ит. Новый Калестиновъ, Лифл. губ., Лѣсничий Лукинъ для пер. Крутинъ.

81—1

Pranas Stasevičius Kauo gub., Raseinių aps., Rezgalių sodžiaus, neseniai grįžęs iš kariuomenės, ieško giminių ir pažįstamų Гор. Псковъ, Царева Слобода, домъ Л. Минина.

82—1

Kareivis Vincas Driskis is Obelių vals., Kriaučių par., Baršėnų sodžiaus ieško giminių ir pažįstamų. Дѣйств. армия, 122 запасный пѣхотн. полкъ, Караульно Конвойная команда.

88—1

Juzefa Rateliocija Kauno gub., Zarasų aps., Daugailių m., prašau pranešti Kar. Liudviko Kiešlos adresu: Петроградъ, Везенбергская д. 39, кв. 62.

89—1

Kar. Vin. Matuzonis ir Silv. Čuževskis Kauno gub., Zarasų aps., praneša savo adresus: Дѣйств. Армия, Олитскій Конскій запасъ, 1-ое Павловское отд.

90—1

Juoz. Tamošauskas iš Pašvitinio, Kauno gub., ieško tėvų giminių ir pažįstamų. Екатеринбургъ, Чечеловка-Кіевская 6-ая ул. 21.

91—1

Kas dar nenusipirko

„Lietuvių Kalendoriaus“ 1917 m., patariama pasiskubinti nusipirkti, nes jau baigiama parduoti. Taigi paskubinkite, kad nepasiliktų be „Liet. Kalendoriaus“.

Kaina 50 kap.

Kalendoriaus turinys labai įvairus, būtent: daug eilių, apysakų, straipsnių pritaikytų dabartiniam momentui. Informacijų skyriuje išspausdinta Komitetų adresai, žinios kaip surasti savo gimines ar pažįstamus Amerikoje gyvenančius, kaip susizinti su Lietuva, kaip surasti savuosius kariuomenėje tarnaujančius, kur dabar yra valdžios įstaigos iš Lietuvos iškeltos. Ypač galima pažymėti kun. Vaizganto-Tumo „Į saulę, į saulę.“ Pr. Tamošiūno „Apkasuose“, Putino eilės ir kit.

— VISA TAI UŽ 50 KAP. —

Užsakymus siųsti geriausia susidėjus.

Užsakymus siųsti: Петроградъ, Симеоновская 7—6, И. А. Рынкевичу, arba: Москва, Срѣтенка, Селиверстовъ пер. 4, Ст. Яцкевичу. Taip pat galima užsisakyti per „Lietuvių Balso“ Administraciją ir „Liet. Balso“ įgaliotinius.

Prek. ženklas
Prek. ir Pram.
Dep. patvirtintas
visok. pavid.

INKARINIS PEN-EKSPELERIS SU INKARU.

„R. I. Veiso ir K° pirmiau F. Ad. Richterio ir K°“ Prek. Nam. Geriausias priemonis nuo REUMATIZMO, LAUŽYMO, SUSALIMO ir INFLUENCIOJOS.

Parduodama visose gerosiose aptiekose ir aptiekos krautuvėse. SAUGOKITE IMITACIJŲ! Perkant prašom įsidėti mūsų APTAISUS ir FIRMĄ. Kainų sąrašus ir knygeles siunčiame veltui.

„R. I. VEISO ir K° pirmiau F. AD. RICHTERIO ir K°“ Prek. Nam. PETRAPILIS, Mikalojaus g. № 14.

Stasio Jackevičiaus SANDĖLIS MASKVOJE

perkelta į kitą butą: Srietenska № 26; tel. 5-82-26. (įėjimas iš Seliverstovo gatvės, ten kur pernai buvo Lietuvių Komitetas.

Cia parduvinėjama tik pavieni daiktai (ne urmu).

Gaunama: įvairių maldaknygių, knygelių, rašančių, kryželių, agnosėlių, škaplierių, elektros dalykų ir k.

Perkūptai, reikalaukite kainininkų, nes siunčiu juos dykai.

Išsirašant prekių, būtinai reikia atsiųsti rankpinigį.

Adresas: С. И. ЯЦКЕВИЧУ, Москва, Срѣтенка, № 26.

D. 40—1

Prieglaidų vedėjų kursai Voroneže

prie „SAULĖS“ dviklasės mokyklos. Į prieglaidų vedėjų kursus priimamos ligi vasario 1 d. kandidatės, baigusios liaudies mokyklą ir didesnio mokslo.

Kandidatės, norintios į vedėjų kursų stoti, tesikreipia raštu į Lietuvių Draugijos įgaliotinį Voroneže.

Воронежъ, М. Дворянская 21.

79—1

Kareivis Benediktas Vaičiulis Kauno gub., Raseinių aps., Sidlavos par., Vilkiškio kaimo, ieškau sūnaus Petro Vaičiulio 12 m., sužeisto priešininkų gegužės 27 d. 1915 m. ir išvežto tuomet į Vilnių ligoninėn. Дѣйств. армия, 6-ой Обозный бат, 27 транспортъ Б. Вайчульс.

92—2

Morta Andriulienė (našlė), Kauno gub., Raseinių aps., Kelmės val., Vapškalnio kaimo, ieškau savių, giminių ir pažįstamų. Тверь, Миллионная ул. д. 4 кв. Баронова.

99—2

Emilija Junokaitė ieško savo sesers Ulijonos Junokaitės ir draugės Marijonos Mažeikaitės, abi Kauno gub., Zarasų aps., Panemunėlio vals., Kandėnų sod. Prašome atsiliepti ir žinantieji pranešti. Петроградъ, За Невской Заст. Муравьевскій пер. 22/1 кв. 2 (Шоссовской).

100—2

Kar. Domininkas Veikonis ieško tėvų, giminių ir pažįstamų. Kauno gub., Trapienių par. Дѣйств. Арм., 5 Артил. бриг., 2 батар.

101—1

Zuzana Janulionaitė Kauno gub., Panevėžio aps., Vaškų par., Paliepių sod., ieškau tėvo Jono, motinos Elžbietos ir seserų: Onos, Ievos, Elenos, Emilijos, giminių ir pažįstamų. Петроградъ, Бассейная ул. 38, кв. 29. Зузанъ Янульс.

102—1

Petronėlė Žunkevičienė iš Bučiūnų dvaro, Baisiagalos par., ieško tėvų Anupro ir Barboros Mockevičių, brolio Antano ir seserų Elenos ir Valerijos Mockevičių iš Maralinės dvaro, Baisiagalos par., Kauno gub., ir gyvenusių Rygoje sesers Veronikos ir Ievos Tolienės. Adr.: Кинешма, Костр. губ., Литовскій Комитетъ.

104—3

Černigovo gub. tuojaus reikalingi mokytojai (jos), prieglaidų vedėjos ir rankų darbų mokytojos. Del sąlygų kreipties į Centro Komiteto įgaliotinį P. Žitkevičių.

Adresas: Ст. СНОВСКАЯ. Либ. Ром. И. Житкевичу.

71—1

Marijona Staškevičienė Kauno gub., Panevėžio aps., ieškau savo tėvo Stanislovo, motinos Nalijos, sesers Elžbietos, giminių ir pažįstamų. Петроградъ, Бассейная 58, кв. 29.

103—1

Kar. Zigmas Jonūnas, Suvalkų gub., Vilkaviškio aps., Kilotų vals., Laučkiemio kaimo, ieško giminių ir pažįstamų. Prašau atsiliepti Adr.: Дѣйств. Армия 20 Драг. Финляндскій полкъ, 2 эскадронъ.

105—1

Kar. Aleks. Bučas, Kauno gub., Panevėžio aps., Linkuvos val., Udakių sod., ieško giminių ir pažįstamų. Prašo atsiliepti adresu: Дѣйств. Армия 27 Арт. бряг, 6 батарея Ал. Бучасу.

105—1

Ksavera Kylaite iš Palonų kaimo, Skiemskio vals., prie Baisiagalos stoties, Kauno gub., ieško tėvo Pranciškaus ir brolio Vinco, seserų: Veronikos ir Zuvanos. Петроградъ, Фурштатская ул. 31, кв. 5.

107—1

Atvirukų

beliko: su gaidomis — 12 at. po 10 k. ir lietuvių dailininkų 10 at. po 8 k. Neprisuntus Jackevičiui visų jo paskelbtų atvirukų, siunčiau tiek, kiek turėjau.

Петроградъ, Босковъ пер., 29/10 Кл. Скабейко.

Matas (Mateušas) Puriuškis Kauno gub., Zarasų aps., Ragelių par., Puriškių kaimo, ieškau draugų ir pažįstamų.

Kazimieras Kiesilis Kauno gub., Zarasų aps., Kamajų par., Šipų kaimo, ieškau draugų ir pažįstamų.

Abiejų adresas: гор. Могилевъ губ., Поневисскій пер. № 8.

Amerikos laikraščių prašom atsispausdinti.

70—1